

25 FANTASTISKE
INDUSTRIER

PÅ TUR TIL

18 H.C. ØRSTED VÆRKET BYENS STRØM OG VARME

SE MERE PÅ WWW.25FANTASTISKE.DK

Det store kraftværk blev anlagt, som supplement til tre ældre elværker, da et nyt energisystem for alvor begyndte at slå igennem både i fabrikker og private hjem. I stedet for dampkraft gik industrien over til at bruge elmotorer, og i de private hjem erstattede elpærer efterhånden gas- og petroleumslamper. Hovedstadens stadigt voksende behov for elektricitet gjorde, at kommunen i 1915-16 begyndte at opføre det nye elværk på opfyldt land, ved Kalvebod Strand i Sydhavnen. Værket blev opkaldt efter H.C. Ørsted, der knap 100 år forinden havde opdaget elektromagnetismen. Området er ikke offentligt tilgængeligt, men man kan gå en tur rundt om fra Vasbygade, via Tømmergravsgade og nedad Elværksvej til 'DieselHouse'.

FOLD HER

18 // H.C. ØRSTED VÆRKET – BYENS STRØM OG VARME

H.C. ØRSTEDVÆRKET
TØMMERGRAVSGADE 4
2450 KØBENHAVN SV
WWW.DONGENERGY.COM

FOLD HER

KRAFTVÆRKET

Kraftværket består af kedelbygningerne (med skorstene), hvori der produceres damp, den lange generatorbygning, hvor dampen driver turbogeneratorene, der producerer strøm, og endelig transformatorbygningen, hvor vekselstrømmen transformeres til en høj spænding. Hertil kommer bygninger til administration og værksteder samt reservemotorbygningen.

01 SEKTION 1

På grund af 1. Verdenskrig blev bygningen af H.C. Ørsted Værket både en dyr og langsommelig affære. Maskinleverancen trak ud og det nye værk kunne først tages i brug efter krigen i 1920. Sektion 1 er tegnet af arkitekten Andreas Fussing. Generatorbygningen med det flade hvælvede tag i jernbeton er en del af det ældste værk.

02 SEKTION 2 OG 3

Allerede kort efter indvielsen var byens elforbrug igen steget, og værket blev udvidet med en 2. og 3. sektion i 1924, hvilket gjorde værket til Nordens største dampkraftværk. Værket dækkede nu ca. halvdelen af alle danskernes elforbrug. Og fra 1932 kom mange af københavnernes fjernvarme også herfra. Det var arkitekterne Louis Hygom og Valdemar Schmidt, der opførte det enorme røde byggeri, der rummer de store kedler, og som siden har været selve indbegrebet af H.C. Ørsted Værket. Bygningen, med det klassicistiske præg, er opført i tre moduler af fire fag hver. Sektionen mellem 2. og 3. modul ender i et

tårn, der rager op over det øvrige byggeri. Vinduerne er høje og smalle, hvilket understreges af de høje, dybe og hvidmalede vinduesnicher. Bygningen er monumental. H.C. Ørsted Værket er en hyldest til industrien og den moderne verden anno 1924.

03 BLOK 7 OG 8

Allerede da anlæggets første tilføjelser blev bygget benyttede man sig af sammenbygninger, og de nye blokke fra 1980'erne og det seneste i 2003 er ingen undtagelse. Bygningerne fremstår som store firkantede grå og sorte kolosser. Blok 7 er et nyere gas/oliefyret anlæg fra 1984, der består af en kedel, en turbine og veksler til fjernvarmevand med cirkulationspumper. Den nyeste blok 8 fra 2003 består af en naturgasfyret gasturbine og en gaskedel med efterbrænder, som leverer damp til et fælles dampudtag.

04 DIESELMOTOREN

Den sovende kæmpe, en B&W dieselmotor fra 1932, er i dag hovedattraktionen i museet DieselHouse. Motoren er så stor, at den bygning, som den står i, måtte bygges op rundt om den og ikke omvendt. I 30 år var det verdens største dieselmotor. Den repræsenterer et højdepunkt i Danmarks teknologiske formåen. For eksplosionsmotoren var en nøgleteknologi under den anden industrielle revolution på lige linie med produktionen af elektricitet. Så sent som ved en stor strømafbrydelse i 2003 kom den pensionerede dieselmotor på arbejde igen. I dag er der indrettet et oplevelsescenter omkring den enorme dieselmotor. Meget sigende hedder centret 'DieselHouse'. Den store dieselmotor startes 1. og 3. søndag i hver måned kl. 11.

TJEK OGSÅ:

DieselHouse
Elværksvej 50
2450 København SV
www.dieselhouse.dk

Københavns Museum
Vesterbrogade 59
1620 København V
www.copenhagen.dk